

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLÖM.

N:o 5.

Lund Maj

1842.

I. Original-Afhandlingar.

1. Några bidrag till Vermlands Flora; af Ferd. Ludv. Borgström.

"Min hembygd" — säger Geijer om Vermland — "har det egna, att ännu till större delen vara ett nytt land." — I botaniskt, mera än i andra hänseenden, torde dessa ord vara gällande; ty det gifves väl intet landskap i Sverge (med såpass sydlig belägenhet, som Vermland och Dalsland ega), hvars vegetation är mindre känd och hvars flora är mindre bearbetad.

Med undantag af Vermlands östra del eller Bergslagen — Professor Wahlenbergs födelsebygd — har dessa traktens vegetation varit nästan helt och hållet okänd, till dess den utmärkte Myrin sommaren 1831 anträdde en botanisk resa genom dessa landskaper och som resultat häraf samlade sina *Anmärkingar om Vermlands och Dalslands vegetation* (K. Vet. Akad. Handl. 1831 p. 171—269). Det är klart, att en sommar är alldeles otillräcklig att uttömma ett så vidsträckt och ett så omväxlande gebits vextskatter: hela sträckor måste lemnas utan undersökning och på de undersökta trakterna måste mycket öfverses, äfven af en så skarpsynt man som Myrin. Detta oaktadt antecknade han likväl under denna resa 525 fanerogamer för Dalsland (anf. st. p. 268) och 501 tillhörande Vermeland. I Magr. Sv. Hardins gradual-disputation: *De Formatione Schisti chloritici in Dalia respectu vegetationis* (Lund 1838) ökes den förra summan med 17 arter; men för kompletterandet af Vermlands flora har efter Myrins tid föga eller intet blifvit vidgjordt. — Och dock är der mycket att göra! Landskapets sydligaste och nordligaste punkter — Näset och öfre Elfdalen

— har ännu ingen botanist beträdat: samma förhållande är ock med Karlskoga Bergslag. Men äfven de undersökta nejderna lemna en icke så obetydlig efterskörd.

Som ett ringa bevis härpå meddelas följande lista på fullkomligare vexter, nästan alla anmärkta inom de tvenne regionerna, Venerstrakten och Vesterlandet, och af hvilka de med nummer utmärkta arter äro nya för Vermlands Flora, d. v. s. ej uptagna i Myrius vextförteckning. Ett † framför artnamnet utmärker, att ej med visshet kan bestämmas, antingen arten är ursprungligen vild eller endast förvildad.

1. *Utricularia neglecta* Lehm. Förekommer vid Carlstad i Svinbäckskärn och troligen flerstädes i Vermland. Den "*Utricularia* af okänt species," som nämnes i Hedrens Sockenbeskrifning öfver Visnum, hör förmodligen hit.

Lycopus europæus L. Träffas flerstädes i Venerstrakten t. ex. kring Carlstad vid Svinbäckskärn; Väse-Härads kyrka; Ugebo i Ölmehärad.

2. *Milium effusum* L. Valseneds berget i Nyeds Sn. Jmfr Wahlenb. p. 39.

Galium trifidum L. kring Carlstad på flera ställen t. ex. Svinbäckskärn, ymnigt; vid kanalen nedanföre Herrhagen; vid Lambergskärn enl. Rektor Björkman.

† *Echium vulgare* L. Tagen på Herrhagen vid Carlstad 1811. Jmfr Myr. p. 268.

3. *Lithospermum arvense* L. Flerstädes bland säden.

Myosotis palustris strigulosa, *M. arvensis*,

4. *Myosotis collina* och

5. *M. stricta* finnas alla kring Carlstad, der den sistnämnde arten är särdeles talrik.

6. *Primula veris* L. Kring Carlstad flerstädes t. ex. Rosenberg, Sommarn, Herrhagen; men få ex. på hvarje ställe. I Vesterlandet ymnigt på berget Klätten i Elgå Socken. Jmfr. Wahlenb. p. 129.

Verbascum Thapsus L. På alla åsar kring Carlstad. Föröfrigt nog allmän i Venerstrakten och Vesterlandet, der den går upp till Jösseforsen och Ränkeseds-Snipan i Elgå Sn.

7. *Verbascum nigrum* L. Vid Malöga gästgifvaregård. (På Dal förekommer den på flera ställen och är ej inskränkt till konglomerat-backen vid Öxnäs bruk. Jmfr Myr. p. 204 och 229).

8. *Campanula patula* L. Förekommer på flera ställen i Vermland, t. ex. vid Carlstad i ängar kring Sundstakärn; vid Kristinehamn ymnig; Filipstad vid Spångberget, vid vägen till Storbroyttan.

9. *Campanula Trachelium* L. Barsjöhöjden i Väsehärad; och

10. *Aegopodium Podagraria* L. vid Väsehärads prostgård. Båda enl. Stud. L. M. Larsson.

11. *Drosera intermedia* Hayne. Allmän. — *Dr. longifolia* tyckes älska den mesta fuktigheten och träffas vanligen närmast kärnens bräddar. När den aflägsnar sig derifrån, och då vexer tillsammans med *Dr. intermedia*, får den ett mera dvärglikt utseende; blad och stängel blifva nästan jemnhöga och habitus derigenom ej olik *Dr. intermedia*, hvarmed den dock aldrig kan förväxlas. *Dr. rotundifolia* föredrar den relativt fastaste grunden.

† *Berberis vulgaris* L. En enda buske på Lamberget vid Carlstad: som det tyckes fullkomligt indigen.

12. *Peplis Portula* L. I Bäckängen vid Edsvalla, Nors Sn.

13. *Epilobium roseum* Schreb. Vid Kristinehamn enl. Kand. Andersson.

14. *Polygonum Persicaria* * *biforme* Fr Mant. 2. p. 28. Allmän kring Carlstad t. ex. längs kanalen, vid Svinbäcken o. s. v. — Wahlenb. Svec. n. 437.

15. *Polyg. mite* * *strictum* Fr. Mant. 2. p. 32, forma pusilla. I Venerstrakten t. ex. Kanikenäset vid Carlstad; diken på Sörmon.

16. *Adoxa Moschatellina* L. — Råglanda i Nyeds Sn, enl. ex. af Stud. J. Zegolsson; Stömne i Vesterlandet.

17. *Butomus umbellatus* L. Ymnig vid Kristinehamn enl. uppgift af Rektor Björkman.

18. *Monotropa Hypopithys* L. I Väsehärad och trol. flerstädes.

19. *Pyrola umbellata* L. Ej sällsynt i Vermlands Venerstrakt t. ex. i Visnum enl. Hedrén anf. st.; Kaståsberget i Ölmehärad; Berg i Väse; vid Carlstad på bergen kring Rud och Svinbäcken. På sistnämnde ställen vexa alla Sverges Pyroler, med undantag af *P. media*, som ännu icke är funnen i Vermland.

20. *Saxifraga ulscendens* L. (*S. petraea* *Wahlenb. Lepp.* n. 210). Vexer vid Carlstad på ångar omkring Sundstakärn, blandad med *S. granulata* och *tridactylites*. —

† *Prunus spinosa* L. Vid Alster i Alsters Sn.

Rubus suberectus And. — Jmfr. Myr. l. c. p. 236 och 268. Arrhenii Monogr. Ruborum p. 19 o. följ. — Anträffas mellan Borgvik och Heljebol i Vesterlandet; vid Kroppkärr nära Carlstad. Exemplar från sistnämnde ställe öfverensstämma på det nogaste med Myrins beskrifning på *R. fruticosus* β *elegans* och det tyckes, som detta namn rättast hänfördes, som synonym, under *R. suberectus* β *mitis* Arrh. anf. st. p. 21.

Frutex pedalis — *tripedalis*; *aculeis* raris tenuibus, deflexis, rectis. *Folia* nunc 3-nata, nunc 5-nata (fol. 7-nata non vidi). *Petioli* puberuli, aculeolis quibusdam falcatis levissime muniti. *Pedunculi* sericei, inermes. *Pili* glandulosi nullibi adsunt! *Calyx* inermis. *Sepala* concava, intus cano-tomentosa. *Petala* alba, ovata! basi attenuata, integerrima.

På vextstället vid Carlstad blommade den förlidet år från början af Juli till Augusti månads utgång. Frukten kom ej till mognad i anseende till den missgynnande väderleken.

Rubus arcticus L., som på de sednare åren tyckes börja emigrera mot söder, träffades den 1 Juni 1810 vid Radetorp i Nyeds Sn.

21. *Potentilla maculata* Pourr. (*Pot. Salisburgensis* *Hauke, Hartm.*) Vid Carlstad på Herrhagen nära Åttkanten.

22. *Geum urbanum* L. Ej sällsynt i Venerstrakten t. ex. vid Uggebo i Ölmehärad; Carlstad; Edsvalla och Höglunda i Nors Sn; Carlberg i Grums Sn.

Under *Caltha palustris* L. anför Hartman (Sk. Fl. 3 de. p. 133) en var. "*radicans* (?) från *Gottl. i Follingsbo* bland buskar." — I ett skuggrikt busksnar kring Svinbäckskällan nä-

ra Carlstad träffades 1840 och li en dylik, mycket i ögonen fallande form, foliis radicalibus longe petiolatis triangulare — cordatis, grosse crenatis, nitidis. Men jag skulle tro, att denna form ej bör betraktas och i Floran uptagas såsom varietet, utan endast anses som en missbildning, tydligen upkommen derigenom, att då på den skuggiga lokalen ingen stjelk- och blom-bildning kan för sig gå, alla vextens safter uteslutande måste riktas på bladbildningen.

23. *Ranunculus Ficaria* L. Vid Skål i Alsters Sn; Barsjöhöjden o. fl. st.

24. *Thymus Serpyllum* L. I Venerstrakten på flera ställen t. ex. Lurön; Ölmehärad; Vasnum.

25. *Bartsia Odontites* Huds. I Venerstrakten såsom vid Edsberg i Segerstad Sn; Årås. — Att dömma efter utmärkta exemplar af *Euphrasia offic. β montana* Hartm. anf. st. p. 144, från Edsvalla i Nor Sn, är denna en själfständig art med formen *curta* Fr. Nov. p. 198 såsom varietet.

26. *Pedicularis silvatica* L. Träffas här och der efter Venern, såsom på Ugglebergs mossen å Näset; Årås.

27. *Lepidium rudérale* L. Vid Slottsbro färgställe och i Vesterlandet på Elgå gård ymnigt.

Sisymbrium Thalianum v. *lyratum* Koch. (Arab. Thal. *β urbicola* Hartm. Sk. Fl. p. 157). Flera år å rad tagen vid Carlstad på ett torftak imellan Kanalen och Östra Tullen. Hufvudarten träffas på Herrhagen och Lamberget.

28. *Fruum tetraspermum (tenuifolium)*. Kring tegelugnen vid Kanikenäset nära Carlstad.

29. *Trifolium arvense* L. Träffas på Vermelands sydligaste punkter, såsom Rosenborg på Näset; Årås.

30. *Trifol. spadicéum* L. I Vermlands östligaste delar, såsom vid Filipstad, Kristinehamn.

31. *Tragopogon pratensis* L. Vid Kristinehamn enl. Stud. N. O. Sillén. Jmfr Myr. p. 269,

32. *Sonchus asper* Hall. Odl. st. allmän.

S. alpinus L. fann Mag. Hardin i öfre Vermland sommaren 1840, enl. Verml. Hushålln. Sällsk. Årsberättelse.

33. *Viola persicifolia* Schreb. Vid Venerns strand nära Kanikenäset.

Viola silvatica Lam. På det solöppna och skoglösa Herrhagen vid Carlstad blandad med *V. canina* L.

34. *Lemna polyrhiza* L. Bland *L. minor* flerstädes. I Vesterlandet ända till Östmark Sn.

Betula alba laciniata Wahlenb. Utom på Myrins vextälle träffas den ock vid torpet Kallbäcken i Elgå Sn. — Hartm. (Fl. ed 3. p. 288) hänför denna form, under namn af β *microphylla*, såsom var. af *Bet. pubescens* Ehrh.; men genom de deltoiska, dubbelsågade bladen hör den tydligen till *B. alba*.

35. *Hydrocharis Morsus ranæ* L. Högst ymnig i Svinbäckskärn i Carlstad. Norselven.

36. *Stratiotes aloides* L. I Venerstrakten såsom vid Kristinehamn ymnigt enligt Rektor C. Björkman; Hammarsundet och sjön Panken i Väsehärad.

Om till denna lista läggas de redan förut för Vermland antecknade vexter: *Arenaria gotica*; *Asarum europæum* (bör sökas i Stömne park, der trovärdiga personer säga sig sett den); *Sonchus alpinus*; *Populus villosa* H. N. VIII; *Equisetum umbrosum* H. N. VI; så blir antalet af Vermlands vaskulära vexter omkr. 540 — en summa, som genom framtida undersökningar säkerligen kommer att ej obetydligt förstoras.

2. Bidrag af E. Fries.

I några intressanta uppsatser införde i sednare numrorne af Botaniske Notiser, förekomma ett par yttranden, som fordra förklaring af mig.

1. Sedan den ädle, löftesrike Drejer, så oförmodadt bortgått, vore oridderligt att längre fortsätta striden angående *Kobresia nardina* Horn. Detta är ej heller afsigten med närvarande notis, utan blott att visa båda meningarnes försoning; ty onekligen hafva båda i grunden rätt. Som Drejer sjelf medgifvit, att Hornemann tänkt på *Carex nardina*, meddelat *C. nardina* under namn af *Kobresia scirpina* Fl. Dan., äfven som att namnet *måste* vara hämtadt af den, så synes mig rättast ci-

tera den till *C. nardina*, fast Hornemann dertill oriktigt citerat figuren i Fl. Dan., som enligt Drejers granskning af original exemplar är *C. gynocrates*. (Men det särskildt afbildade bladet hör väl till *C. nardina*?). Då jag utom dess egde vexten både af Wormsköld, hvars *K. scirpina* Hornemann citerar, och af Hornemann under namn af *K. scirpina*, ej under namn af *C. gynocrates* Wormsk.; då den förra alldeles, den sednare alls icke liknar en *Kobresia*, var mig omöjligt, just efter Drejers schema $A=B$ &c., ej antaga den vara *K. scirpina* Floræ Danicæ. (Äfven sedan Drejer uplyst, att fig. i Fl. Dan. hör till *C. gynocrates*, så synes den mig vara afritad genom misstag, emedan båda arterne ofta vexta tillsammans). — Men sedan Drejer funnit att figuren af *Kobresia scirpina* i Fl. Dan. förestälde en annan ny starrart, var ock naturligt att han till den citerar *K. nardina* Horn., emedan den sednare sjelf upger dem som identiska. — Saken är nu fullt klart utredd: Hornemann tog uppenbart både *C. nardina* och *gynocrates* för en art och derföre höra dess synonymymer till båda; och *Kobresia scirpina* Fl. Dan. (excl. fol. Car. nard.) bör hänföras till *C. gynocrates*; men *Kobr. nardina* Nomencl. Fl. Dan. (excl. syn. fl. Dan.) till *C. nardina*.

2. Man har betviflat både rättigheten och bevisande kraften af min observation, att *Fumaria* l. *Corydelis bulbosa* a. Linn. & Wahlenb.! genom odling öfvergår till *C. fabacea*. Detta härrör endast deraf, att man haft för ögonen en helt annan vext än den äkta Linneanska, om hvilken jag endast talat; blott den skarpsynte Koch har insett sanna förhållandet. Den äkta Linneanska, sådan den *ensam* förekommer här vid Upsala på det gamla bekanta vextstället, *Norrtuna-lund*, och än i vår blommat i den gamla Linneanska Trädgården, är *C. pumila* Host. eller *C. fabacea* β . Koch. För att den ock endast är en varietet af *C. fabacea* behöfvas här ej ens odlingsförsök; man kan finna båda icke blott från samma lök, utan ock exemplar af *C. pumila*, från hvars vagina utgår en gren af fullkomlig *C. fabacea*! Sådana exemplar äro insamlade i vår af Stud. Schagerström, Holmgren o. s. v. Denna är en mellanform

emellan *C. fabacea* och *C. Lobelii*, som jag har från Krageholm o. s. v.

Den äktaste *C. Halleri*, som jag alltid ansett för egen art, sådan den odlad finnes i mängd i Lunds Trädgård, har jag aldrig sett vild i Sverige. Provisoriskt har jag till den likväl fört tvenne högst utmärkta *Corydalis* former, en *laxa*, glesblommig med rakt stift, pediceller af fröskidans längd, horisontellt utstående stora blomskärm — från Steninge vid Sigtuna; en *obesa*, mycket kort och fast, från Gottland, öfver hvilka vi framdeles torde få ytterligare lemna uplysningar. Ingendera finnes bland de af Drejer beskrifue. *C. pumila* och *laxa* lemnas i Herb. Norm. VIII.

3. Den oreda, som fastklibbat vid *Cerastiernes* bestämmande härrör af deras glandulösa beklädnad — och icke afhjelpes den genom undertryckandet af Linnés namn; dessa komma i alla fall att bilda ett grummel, som allt framdeles kommer att uppröras, så länge det ej är löst. Att *C. vulgatum* och *C. viscosum* icke voro för Linné fullt klara, kan ingalunda bestridas, men icke böra vi göra oredan större — utan sedan Curtis så mäterligen utredt och afbildat dessa, så borde just af dem, som bestrida Linnés auktoritet i detta fall, Curtis' prioritet erkännas. Liksom Linné lade viscida former af *C. vulgatum* till *C. viscosum*, och eglandulösa (*C. viscosum* β . *Nor. fl. Su.*) af *C. viscosum* till *C. vulgatum* (namnet har Curtis lyckligen distribuerat, så att de, för hvilka dessa förhållanden äro det typiska, fått bibehålla dem), så hafva alla de följande af samma orsak varit förvecklade. *Cerastium viscosum eglandulosum* bestämdes först af Desp. och Persoon till *C. brachypetalum*, men sedan lades dertill eglandulösa formen af *C. strigosum*; ehuru det förra namnet rättare tillkommer det förra, är det nu öfverflyttadt på det sednare. Då vi gifvo namnet *strigosum* var det förra namnet ännu kollektivt för båda och på denna grund hafva vi trott att detta mera passande förtjent antagas, emedan då var ännu *C. brachypetalum* egentligen *C. viscosum* β . och *C. strigosum* endast varietet deraf. Så är förhållandet med *C. b. rotundifolium*; hufvudarten eller *C. rotundifolium* Kitaib. är ef-

ter frön från Kitaibel sjelf som bekant *C. viscosum*; endast *C. barb.* β . hör till *C. strigosum*. Pollich åter beskref den glandulösa *strigosum* under *C. viscosum*. — Persoon antog åter den viskösa *C. semidecandrum* för *C. viscosum* L. och beskref Linnés under *C. ovale*. — Wimmer och Grabowski åter söka *C. semidecandrum* i *C. glutinosum pumilum*. Då vi först bestämde *C. glutinosum*, hade vi en blek form deraf (*C. pallens* Rec.) under ögonen, hvilken endast förekommer i Halland och Skåne (Bot. Not. 1840 n. 10); i *Herb. Normale* åter är lemnad en svartgrön form (*C. atrovirens* Rec.), men icke har jag derföre förändrat min åsigt öfver *Cerastium glutinosum*, som man af ordet »numerum» Literatur Bih. till *Bot. Not.* p. 29 skulle kunna sluta. De äro väl till yttre utseendet olika, men utgöra enligt min bestämda öfvertygelse blott en art, till hvilken kommer ytterligare *C. pumilum* Bönningh., som äfven är en märkvärdig var. pusilla. Dessa trenne varieteter hafva aldrig förekommit mig blandade tillsammans. — Att den så bestämda *C. glutinosum* är både min ursprungliga och nuvarande *C. glutinosum* är ganska säkert; det synes af karakteren: *pedunculis seminiferi patentes*; hos all *C. semidecandrum* äro de *fructiferi refracti*. Redan 1823 åtskiljde jag *C. semidecandrum viscidum* derifrån, som Persoon egentligen afser med sin *C. viscosum*; — att jag förut provisoriskt ansett äfven den, som då icke var beskrifven och ännu icke var af mig tillräckeligen undersökt, för en varietet (men alls icke för typen till *C. glutinosum*) erkänner jag gerna, (följande alltid den i *Lichenographia Europaea* framställda grundsats: »*A sua sententia juvenndius videtur Auctori discedere posse, quam rei gratia conacto tueri, iis vindictis tantum erecto se nil nisi severe & nintegre veritatem ambissen*»), men alls icke kan det förringa auktoriteten för denna arts primitiva bestämmande, då jag både haft den blott för ögonen och beskrifvit den och utom dess förlängst utredt dess skillnad från *C. semidec. viscidum*. Det gifves visserligen ingen enda Botanist, som icke till en början som varr. betraktat arter, hvilka han sedan måst skilja. Ja! man bestrider ju icke ens Reichenbach rättigheten att sjelf

bestämma sin *Barbarea arcuata* till en annan än han ursprungligen både distribuerat och afritat. Icke heller lærer väl någon påstå, att *Stellaria alpestris* är Wahlenbergs *St. uliginosa* efter han i Fl. Lapp. under detta namn beskriver denna form. — Nu mera veta vi att alla dessa ofvannämnde *Cerastia* variera glandulösa ooh eglandulösa; det sednare är *typiskt* för *C. vulgatum*, *C. strigosum* och *C. semidecandrum*; det förra för *C. viscosum* och *C. glutinosum*, och därför äro dessa namn endast för des sa så väl passande.

II. Utdrag ur utländska arbeten.

Ur Annales des sciences naturelles.

Revisio Betulacearum Auct. E. Spach.

(Forts. och slut fr. No: 4)

D. Strobili erecti pedunculati; squamis parvulis semper trilobis tricarpis, samaras angustissime alatas per maturationem haud obtegentibus. Sp. 15. B. nana L.: fruticosa, ramis divaricatis l. decumbentibus virgatis; novellis tomentosis l. puberulis impunctatis l. minute punctulatis; fol. (sæpius parvulis) orbicularibus l. suborbicul. l. flabelliformibus l. obovatis, crenatis obtusissimis subcoriaceis punctulatis subsessilibus glabris subtus reticulatis basi cuneata l. rotundata l. subcordata; strobilis ovalibus l. oblongo-cylindræis; squamis cuneiformibus ad medium l. minus profunde partitis; lobis oblongis obtusis subæquilongis nunc parallelis nunc plus minusve divergentibus; samara ovata l. suborbiculari marginata. Eur. reg. boreal. & alpina. Siberia? Amer. borealis?

Sect. 2. Apterocaryon Sp. Nuculæ apteræ margine incrassato intus suberoso cinctæ. Squamæ strobilicæ semper monocarpæ integerrimæ nuculis duplo angustiores (ideoque illas per maturationem haud obtegentes). — Sp. 16 B. Michauxii Sp. (B. nana Michx.) (Amer. bor.)

Betulaster Sp. med 4 arter alla från Emodus i Indien.

Alnaster Sp. med endast *A. viridis* Sp. (*Alnus viridis* DC.).

Clethropsis Sp. med 2 arter från Emodus och Nepal.

Alnus Tourn. — *Sect. 1. Phyllothyrsus* Sp.: *Amenta* in ramulis novellis axillaria terminaliaque perulis omnino orbata; mascula nonnumquam femineis infraposa. — 3 arter från Peru.

Sect. 2. *Gymnothyrsus* Sp. Floratio subhiemalis foliorum evolutione præcocior. Amenta e gemmis aphyllis prodeuntia, jam exeunte æstate præterita evoluta propterque perulas mox deciduas nuda, sub anthesi paniculam aphyllam ramulum præteriti anni terminantem sistentia; feminea semper masculis infraposita. — *A.* Amenta fem. racemosa (in quavis gemma); folia breve petiolata, sæpius (turionalia saltim) angulosa. — Sp. 4—9 från Amerika. — Sp. 10. *A. incana* Willd.: foliis argute biserratis l. inæqualiter serratis impunctatis haud viscosis supra opacis subtus cano-pubescentibus l. glaucis, sæpissime acutis l. acuminatis; samara obcordata l. obovata l. suborbiculari, alis superne ampliatis, loculamento subdimidio angustioribus. (Europa, Siberia, Amer. bor.) *α. vulgaris*: fol. subtus plus minusve incano-pubescentibus l. subtomentosis sæpissime acutis l. acuminatis. — *β. glabrescens* (A. pubescens *Tausch*): fol. adultis subtus ad axillas nervorum barbularis ceterum glabris l. glabriusculis, glaucis l. glauco-viridibus. — *γ. pinnatifida* (*Betula pinnata Sw.*) — *δ. hirsuta* (A. hirsuta *Turcz.*) fol. ellipticis l. suborbicularibus plerumque obtusis, utrinque tomentosus. — *ε. sibirica* (A. siberica *Fisch.*): fol. ellipt. l. suborbic. glabrescentibus obtusis l. subacuminatis basi subcordatis. — Sp. 11. *A. glutinosa* Gærtn.: fol. inæqualiter denticulatis l. serrulatis l. crenatis viscosis lucidis subtus punctulatis ad nervorum axillas tomentosus (raro glaberrimis), sæpius obtusis; samara obovata l. suborbiculari, alis superne ampliatis loculamento subdimidio angustioribus. — *α. vulgaris* (*Bet. emarginata Hoffm.* A. nigra *Gilib.*): fol. obovatis l. obovato-ellipticis obtusissimis plerumque emarginatis basi cuneatis l. rotundatis. — *β. subrotunda* (A. denticulata *C. A. Meyer*) fol. obovatis l. obovato-subrotundis obtusissimis haud emarginatis basi cuneatis. — *γ. acutifolia* (A. oblongata *Willd.* A. barbata *C. A. Meyer*): fol. ovalibus l. obovatis acutis l. subacuminatis basi cuneatis. — *δ. pinnatifida*: fol. oblongis profunde pinnatifidis, segmentis semilanceolatis l. subfalcatis acutis integerrimis. — *ε. quercifolia*: fol. oblongis obtusis sinuato-lobatis, lobis rotundatis. — *ζ. oxyacanthæfolia*: fol. lyrato-pinnatifidis l. sinuato-lobatis oblongis l. ob-

ovatis, lobis rotundatis l. obovatis. — *B.* Amenta fem. (in quavis gemma) solitaria; folia sæpe longe petiolata. Sp. 12. *A. cordifolia* Tenor. (Bet. cordata *Loisel.* — *A. subcordata* C. *A. Meyer*) (Corsica, Italia Austr., Cauc.). — 13. *A. orientalis* De-caisne (Libanon)

Revisio Ulmorum europæarum & boreali-americanarum; Auctore E. Spach (p. 359—365).

Ulmus Tourn. — *Flores* fasciculati l. glomerulati, pedicellati, hermaphroditi, laterales (secus ramulos præteriti anni), foliis præcociores, sub anthesi perulis stipati; pedicelli infra apicem articulati. *Perianthium* inadhærens, membranaceum subscariosum, coloratum, campanulatum turbinatumve, persistens, 3—9-lobum (plerumque 4—5- l. 8-lobum), basi angustata cum pedicello continua; lobis inæqualibus l. subæqualibus æstivatione imbricatis. *Discus* nullus. *Stamina* perianthii lobis isomera illisque anteposita, perianthii fundo inserta, marcescentia, æstivatione incurva. *Filamenta* libera, filiformia, sub anthesi recta, exserta, divergentia. *Antheræ* cordato-orbiculares, emarginatæ, didymæ, dorso affixæ, versatiles, æstivatione introrsæ; thecis parallelis, juxtapositis, connectivo dorsali angusto. — *Pistillum*: *ovarium* ovale l. ovatum, marginatum, compressum, subæquilaterum, breve stipitatum, uniloculare!, 1-ovulatum; *stigmatibus* 2 lineari-lanceolatis, acutis, compressis, accrescentibus, margine anteriori longe papillosis coronatum; ovulum anatropum, ad apicem loculi suspensum. *Pericarpium*: samara membranacea, lenticularis, circumalata, æquilatera l. vix obliqua, breve stipitata, tenuiter reticulata, unilocularis, monosperma, maturitate cum perianthio & pedicelli articulo apicilari decidua; ala obovata l. ovalis l. ovata, lata, scariosa, subpellucida, reticulata, apice ultra loculum in lobos 2 margine anteriori papillis stigmatum vestitis longe producta: *Semen* loculo conforme, inadhærens, ad loculi apicem suspensum, *integumentum* membranaceum, læve, tenerrimum; *Perispermium* nullum. *Embryo* semini conformis, rectus. *Cotyledones* plano-convexæ, crassiusculæ, carnosæ, haud rugosæ, obovatæ l. ovales, basi cordato-bilobæ, apice integræ,

germinatione epigeæ; *radicula* brevis, conica, obtusa, supera, hilo contigua, fere immersa.

Sectio 1. *Dryoptelea* Sp. — Flores 3—7andri (plerumque 4—5-andri), breve pedicellati, in glomerulos densos subglobosos, sub athesi plus minusve perulis obiectos aggregati; perianth. profunde lobatum. Samara glabra l. tota superficie puberula, haud ciliata. Pedicelli fructiferi samaris breviores, nudentes. — Sp. 1. *U. campestris* L. foliis glabris l. pubescentibus, plerumque scabris (saltim supra); perianthio turbinato haud obliquo: lobis obovatis l. oblongo-obovatis l. ovalibus: samaræ ala obovata l. elliptica l. suborbiculari, profunde biloba, lobis obtusis. — *α. vulgaris* (U. camp. *Willd.*, *Guimp. & Hayne Deutsch. Hult.* l. 27. *U. suberosa Ehrh.*, *Guimp. & Hayne l. c. t.* 28. *E. B. t.* 2161. *U. montana E. B. t.* 1887. *U. corylifolia Host*): fol. rugosis scabris acuminatis subtilus (ad nervos saltem) pubescentibus, supra plerumque lucidis. — *β. parvifolia* (U. campestris *E. B. t.* 1886, *U. sativa Duroi*. *U. suberosa Bechst.*): a priori non nisi foliis minoribus firmioribus distinguenda. — *γ. laevis* (U. nitens *Mönch*. *U. carpinifolia Ehrh.* *U. glabra Mill.* — *E. B. t.* 2248. *U. montana β. Sm.* *U. nemorosa Bechst.* *U. pumila Willd.* *U. pumila A. Pallas Ross. t.* 48 *fig. 13*. *U. Tiliæfolia Host*): fol. coriaceis vix rugosis lucidis sublævibus glabris (præter nervorum axillas) sæpe subæqualiter dentatis plerumque parvis l. mediocribus (6 lin ad 2 poll. longis). — *δ. fastigiata*: trunco a basi ramis arrectis obsito, fol. præcedentis. — *ε. rugosa*: fol. subcoriaceis levibus rugosissimis transverse plicatis sublanceolatis subtilus pubescentibus sæpe simpliciter dentatis; trunco a basi ramis arrectis obsito. — *ζ. crispa* (U. crispa *Willd.*): fol. plicatis rugosissimis inæqualiter pectinato-pinnatifidis supra scabris opacis subtilus molliter pubescentibus, apice 1-1.3-cuspidatis, plerumque oblongis l. lanceolato-oblongis (3—6 pollicaribus): trunco a basi ramis arrectis obsito. — *η. macrophylla* (U. latifolia *Mönch* *U. major Sm. E. B. t.* 2542. *U. excelsa Bechst.* *U. hollandica Duroi*): ramis plerumque reclinatis, fol. magnis (4—9 poll. longis, 3—5 poll. latis) tenuibus vix lucidis rugosis longe cuspidatis supra scabris

& puberulis subtus molliter pubescentibus. — Sp. 2. *U. fulva* Mich. (Nordamerika).

Sectio II. *Oreoptelea* Sp. Flores 6—9-andri (plerumque 8-andri) plus minusve longe pedicellati, laxe corymboso-fasciculati, penduli; perianthium minus profunde lobatum. Samara dense ciliata: alæ lobis acutis. Pedicelli fructiferi filiformes penduli samaris longiores. — A. Perianth. oblique turbinatum lobis inæqualibus glabris. Stamina anisometra: majora exserta, minor perianthio breviora. — Sp. 3. *U. americana* L. (Nordamerika). — B. Perianth. campanulatum haud obliquum, lobis ciliatis. Stamina isomera, omnia exserta. — Sp. 4. *U. pedunculata* Fouger (*U. ciliata Ehrh. U. effusa Willd. U. octandra Schk. U. racemosa Bechst. U. lævis Pallas*): foliis supra lævibus l. sublævibus, subtus molliter pubescentibus; pedicellis tenerrimis perianthio multo longioribus; perianthii lobis subrotundis; staminibus perianthio subduplo longioribus; samara (præter margines) glabra: ala ovata l. elliptica, breviter biloba. — β ? *scabra* (*U. effusa Bechst. U. scabra Duroi*) — ex auctt. cit. differt a *U. pedunculata* ligno molli, cortice griseo, ramis subrectis *parce* ramosis cymam laxam irregularem efformantibus, foliis scaberrimis majoribus (sæpe 6 poll. longis 4 poll. latis); perianthio majori semper viridi, sæpissime globo.

III. Hvarjehanda.

1. Till åtnjutande af det anslag af 100 R:dr B:ko, som Prof. Zetterstedt bestämdt att såsom understöd lika fördelas mellan tvenne studerande, som under innevarande års sommar skulle vilja i botaniskt och entomologiskt hänseende undersöka någon mindre känd trakt af Skåne (se Bot. Not. 1842 N:o 2), hafva utsetts Baron Wilh. von Düben och Stud Ing. P. Pettersson, af hvilka den förre förklarar sig vilja i botaniskt afseende undersöka trakten kring Lindholmen och Börringsjön, den sednare åter i entomologiskt hänseende besöka Skånes östra och södra kust.

2. Stud. G. Torssell i Upsala har utfärdat en inbjudning till aktieteckning för företagande af en resa åt Jemtlands och Herjeådalsens fjäll i Sverge samt Dovrefjeld i Norge i hufvudsakligt ändamål att insamla fjälllafvar. Resan skulle företagas under Juni till och med September månader och erbjuder han sig att mot ett förskott af 10 R:dr B:ko af hvarje aktietecknare lemna honom 200 arter och varieteter af Skandinaviska lafvar isynnerhet sällsynta. Den som förskjuter 20 R:dr B:ko erhåller nyssnämnde antal systematiskt ordnade och upfästade på regalpapper med lemnade mellanrum för alla de skandinaviska arter och varieteter, som ej lemnas. I båda dessa fall erhållas remisserna under Oktober månad. — Skulle någon helre genast vilja hafva valuta för penningarne, erbjuder sig Hr Torssell att genast af det förråd han redan eger meddela 200 arter och varieteter, äfvensom han erbjuder sig att, för den som skulle sådant önska, efter ofvannämnde prisberäkning tillägga en mängd skandinaviska laf-arter och former. Slutligen utlofvas vackra och typiska exemplar, bestämde efter Prof. Fries's Lichenographia europæa och under dennes ögon. — Som omkring 10 deltagare redan tecknat sig och den beräknade resekostnaden således är tillvägabragt, antrådes resan omkring d. 1 Juni.

3. Provisor Thedenius har fått Vet. Akad. stipendium till företagande af en botanisk resa i Jemtlands och Herjeådalsens till Norge gränsande fjälltrakter.

4. Herr Ernst Hampe i Blankenburg i Harz har genom en annons i Linnæa gifvit tillkänna, att en Apotekare Gardin i Charlestown i N. Amerika ämnar, i händelse tillräckligt antal abonnenter anmäla sig, meddela Nord-Amerikanska Floran i centurier, af hvilka hvardera i Blankenburg lemnas till 6 Thaler preussisk kurant. De, som önska förskaffa sig denna exsikkant-samling, böra vända sig i portofria bref till Hampe.

5. Prof. m. m. Nees von Esenbeck är sysslosatt med utarbetandet af en Synopsis öfver alla *Hepatica*, i hvilket arbete de extra europeiska arterna komma att underordnas de nya släkten han inom denna familj upställt.

6. Docenten Drejer hade användt de stunder, då han

kände sig någorlunda fri från sin sista sjukdom, till undersökningen af de nordiska *Carices*, ett slägte hvarmed han redan länge med förkärlek sysslosatt sig; han medhann äfven att häröfver utarbete en afhandling, som aflemnats till Vetenskaps-Sällskapet i Köpenhamn, i hvars handlingar den säkerligen blir intagen. Afhandlingen beledsagas äfven af flera teckningar, med afseende på hvilka det dock är att beklaga, att döden ej tillät Drejer så fullända dem, som han önskat, så att analyserna saknas till de flesta bland dem.

7. Ett häfte af *Flora Danica* utkommer troligen under loppet af detta år; större delen af plancherne var redan under Drejers upsigt och ledning fullbordad, och Hr Vahl lærer nu efter Drejers död få uppdrag att ombesörja dem, som till detta häfte ännu saknas. Det är ännu ej bestämdt åt hvilken fortsättningen af detta arbete sedan kommer att öfverlemnas.

8. Hr Vahl, Assistent vid Botaniska trädgården i Köpenhamn, har af Universitetet i Rostock erhållit diplom som Doctor Philosophiæ.

9. Utgifvaren af denna tidsskrift hade hos Regeringen gjort ansökan, att af de medel Rikets sednast församlade Ständer anslagit till resestipendier, läroböckers samt lärda verks och tidsskrifters utgifvande, erhålla ett årligt understöd till fortsättande af dessa Notiser, på hvars utgifvande han under de förlutna åren lidit ej obetydlig förlust, samt sättas i tillfälle att åt desamma gifva ett större, omfång; hvilken ansökan, ehuru af vederbörande auktoriteter förordad, blifvit afslagen på den grund att de af Ständerna anslagna medel redan äro disponerade.

10. Herr Lilja hade äfvenledes ansökt om anslag af publika medel till fortsättande af sin tidsskrift för trädgårdsskötsel och allmän vextkultur; denna ansökan blef ock afslagen, dels emedan odisponerade medel saknades, dels ock derföre att vederbörande auktoriteter ansett dess utgifvande för mindre nödvändigt, enär en annan tidsskrift för trädgårdsodling och blomsterskötsel dessutom här i Sverige utgifves.

Rättelser:

(No 4). sid. 71. kolumnen 3 rad. 2 nedifrån står 10,37 skall vara 11,37
kol. 6 rad. 1 opifrån står 4, skall vara 4,92

Dessutom bör anmärkas, att siffran 4 på flera ställen vid hastigt påseende mera liknar 1; sådant är förhållandet t. ex. kol. 3 rad. 3 nedifrån, der det bör vara — 3,84; och kol. 6 rad. 6 nedifrån, der det bör vara +3,64, o. s. v.